

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας και Αρχαιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ', Η' (ΕΥ)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οι βαρβαρικοί λαοί στον Κάτω Δούναβη, 4ος-7ος αι.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική. Για φοιτητές του προγράμματος ανταλλαγών Erasmus+ κατά περίπτωση εξετάσεις ή γραπτή εργασία στην Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Ελληνική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποσκοπεί στην παρουσίαση των βαρβαρικών λαών στον Κάτω Δούναβη κατά την ύστερη Αρχαιότητα και τον πρώιμο Μεσαίωνα. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζει τις συνθήκες εγκατάστασης των βαρβαρικών λαών στον Κάτω Δούναβη
- Εμβαθύνει στις εσωτερικές διεργασίες και τις έξωθεν επιδράσεις που σχετίζονται με αυτούς
- Αναλύει τις πληροφορίες σχετικά με πρόσωπα, δομές, και ιδεολογία στους βαρβαρικούς λαούς
- Επεξεργάζεται ειδικότερα θέματα που άπτονται της ιστορίας και του πολιτισμού των βαρβαρικών λαών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Ανάλυση ιστορικών πηγών και αρχαιολογικών τεκμηρίων με ταυτόχρονη αντιμετώπιση των ερευνητικών ζητημάτων
- Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας και ιστορικής σκέψης
- Εμβάθυνση των γνώσεων για τους μεσαιωνικούς σλαβικούς λαούς και του περιγυρού τους Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα εξετάζεται ο Κάτω Δούναβης κατά την ύστερη Αρχαιότητα και τον πρώιμο Μεσαίωνα σε συνάρτηση με τους βαρβαρικούς λαούς που εγκαταστάθηκαν στον χώρο ή διενεργούσαν επιδρομές στις παραδουνάβιες βυζαντινές επαρχίες. Διευκρινίζοντας αρχικά τις αντιλήψεις του ρωμαϊκού/βυζαντινού κόσμου για τους βαρβαρικούς λαούς, την πολιτική και πολιτισμική έννοια του συνόρου (με τη βόρεια όχθη να προσδιορίζεται ως *barbaricum*) και, ειδικότερα, τη σημασία του Κάτω Δούναβη σε αυτό το πλαίσιο, τίθεται στο επίκεντρο η παρουσία των Γερμανών (Γότθων, Γεπιδών, Ερούλων, Λογγοβάρδων), των πρώιμων Σλάβων (Σκλαβηνών και Αντών) και των λαών της στέπας (Σαρματών, Ούννων, Πρωτοβούλγαρων, Αβάρων) στον ποταμό, ως αποτέλεσμα της μετανάστευσης των λαών. Προσεγγίζονται διεπιστημονικά οι εθνοτικές και πολιτισμικές μεταβολές που επέφεραν οι βαρβαρικές εγκαταστάσεις στον Κάτω Δούναβη, οι συνέπειες των εγκαταστάσεών τους σε κοινωνικό, οικονομικό και δημογραφικό επίπεδο τόσο για τη μεθοριακή ζώνη όσο και νοτιότερα στις βαλκανικές επαρχίες και η, κατά περίπτωση, πολιτική της ένταξής τους στο στρατιωτικό και διοικητικό σύστημα του πρώιμου βυζαντινού κράτους (βάρβαροι υπόσπονδοι/φοιδεράτοι) ή οι προσπάθειες εκχριστιανισμού τους. Ιδιαίτερη σημασία στο μάθημα δίνεται αφενός στα μικτά πολιτισμικά στοιχεία του πρώιμου βυζαντινού και του βαρβαρικού κόσμου στον Κάτω Δούναβη και αφετέρου στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των βαρβαρικών λαών και τα αντίστοιχα δεδομένα που αναδεικνύονται από τη συμβίωσή τους. Το μάθημα

εξετάζεται γραπτά.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Με φυσική παρουσία στην αίθουσα</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Ναι, όταν απαιτείται</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαδραστική διδασκαλία</p>	<p>60</p>
	<p>Παρουσίαση και ανάλυση ιστορικών πηγών</p>	<p>60</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>5</p>
<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Το μάθημα εξετάζεται γραπτά.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σύγγραμμα για τον Εύδοξο: James F. Edward, *Οι βάρβαροι της Ευρώπης, 200-600 μ.Χ.* Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2022.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Barford Paul. *Οι πρόιμοι Σλάβοι. Πολιτισμός και κοινωνία στην πρόιμη μεσαιωνική Ανατολική Ευρώπη*, Αθήνα 2023.

Curta, Florin. *The Making of the Slavs: History and Archaeology of the Lower Danube Region, c. 500-700*, Cambridge – New York 2001.

Fiedler, Uwe. *Studien zu Gräberfeldern des 6. bis 9. Jahrhunderts an der unteren Donau* [Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie 11]. 2 vols. Bonn: Habelt 1992.

Καρδαράς, Γεώργιος. *Εθνογένεση και επέκταση των πρόιμων Σλάβων στον ευρωπαϊκό χώρο (5ος–7ος αι.)*. (e-book, ΙΙΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2020).

O. Maenchen -Helfen, Otto. *The World of the Huns: Studies in Their History and Culture*. University of California Press 1973

Meier, Mischa. *Geschichte der Völkerwanderung. Europa, Asien und Afrika vom 3. bis zum 8. Jahrhundert n. Chr.* Verlag C.H.Beck oHG, München 2019

Pohl, Walter. *The Avars: A Steppe Empire in Europe, 567–822*. Ithaca NY: Cornell University Press, 2018.

Sarantis, Alexander. *Justinian's Balkan Wars. Campaigning, Diplomacy and Development in Illyricum, Thrace and the Northern World A.D. 527–565* [ARCA Classical and Medieval Texts, Papers and Monographs 53]. Prenton: Cairns, 2016.

Špehar, Perica. “The Danubian limes between *Lederata* and *Aquae* during the Migration period.” In *The Pontic-Danubian Realm in the Period of the Great Migration*. Edited by Vujadin Ivanišević and Michel Kazanski [Monographies 36], 35–56. Paris: CNRS-Centre de Recherche d'Histoire et Civilisation de Byzance, 2012.